

Шановні колеги! Ознайомтесь з інформацією та ознайомте з нею учнів та батьків!



Небезпека кліщів і як вберегтися від них

У травні розпочато сезон кліщів. Ці невеликі павукоподібні можуть переносити збудників як вірусних, так і бактеріальних захворювань.

ЯКІ ЗАХВОРЮВАННЯ МОЖУТЬ ВИКЛИКАТИ УКУСИ КЛІЩА

Не усі кліщі переносять збудників захворювання. Водночас, існують такі небезпечні захворювання як **кліщовий бореліоз (хвороба Лайма)**, **кліщовий вірусний енцефаліт**, **марсельська гарячка** тощо.

Першим проявом хвороби Лайма є **почервоніння** на місці присмокування кліща, **головний біль, ломота у всьому тілі і млявість**. Якщо не провести лікування на ранній стадії, хвороба може призвести до **ураження різних органів: шкіри, суглобів, м'язів, нервової і серцево-судинної системи, і навіть до інвалідності**. Ризик зараження залежить від тривалості присмокування кліща: протягом доби вірогідність інфікування досить мала, а в кінці третьої доби наближається до 100%.

Кліщовий **вірусний енцефаліт** починається з **головного болю, гарячки, нудоти, блювоти, порушення сну**. При цьому захворюванні переважно уражається **центральна нервова система**, що може призвести до інвалідності, а в окремих випадках – до летальних наслідків. Вірус зберігається в організмі іксодового кліща, який може потрапити на ваше тіло із землі, кущів та високої трави. **Заразитися можна не лише під час кровосання кліща, але також якщо випадково його розчавити або розчесати місце укусу**.

Чи є вакцини проти таких захворювань?

На сьогодні проводять щеплення лише від вірусного кліщового енцефаліту, що захищає від небезпечного захворювання. Над ефективною вакциною проти бореліозу наразі працюють.

Щорічно із укусами кліщів до закладів охорони здоров'я звертаються в середньому близько 20 тис людей.

ЯК ВБЕРЕГТИСЯ ВІД КЛІЩІВ

1. Подбайте про відповідний **світлий однотонний одяг з довгими рукавами**, який щільно прилягає до тіла – так легше буде помітити кліщів. **Обов'язково одягніть кепку, косинку, капюшон**. Штани заправте у шкарпетки. Одяг та шкіру обробіть репеллентам як вказано в інструкції.
2. Кожні **2 години** прогулянки **оглядайте себе і дітей**, особливо ділянки тіла, покриті волоссям.
3. **Місце для привалів на природі звільніть від сухої трави, гілок**.

4. **При поверненні додому, відразу змініть і ретельно огляньте одяг, виперіть та випрасуйте його, кліщі можуть присмоктуватись згодом, перекочувавши із одягу. Витрушування одягу не рятує від кліщів.**
5. Перевірте речі, які принесли з прогулянки (підстилки, сумки тощо).
6. Якщо на природу брали **домашню тварину**, її теж слід **оглянути**.

ЯК ВИЯВИТИ УКУС КЛІЩА

Кліщ присмоктується протягом 15-20 хвилин, в цей час виділяючи анестезуючу рідину, що робить укусу практично безболісним. Лише згодом, як правило, через кілька годин виникає відчуття болю або дискомфорт на місці укусу. Кліщі присмоктуються не моментально, а протягом двох годин. Тому після прогулянок у сумнівних місцях ви маєте час, аби себе та дітей уважно оглянути:

- біля вух та на шиї,
- у волоссі,
- під пахвами,
- у паховій ділянці,
- у згинах колін та ліктів,
- у зоні пупка та на талії

Кліщ може триматися на тілі людини або тварини до 12 діб. Дорослих кліщів, що присмокталися, найчастіше помічають через 2-3 дні: на місці укусу з'являються припухлість, свербіж, почервоніння, а сам кліщ збільшується у розмірах. Також кусають і можуть бути небезпечними навіть маленькі кліщі – майже прозорі німфи (статевонезріла стадія кліща).

Кліщі присмоктуються до людини не лише під час перебування на природі. Вони можуть потрапити на на ваше тіло й через деякий час, після відвідування зеленої зони, якщо залишились на одязі чи речах. Кліщі можуть потрапити до житла із букетами квітів, собаками або іншими тваринами.

Якщо Ви виявили кліща на шкірі:

1. **Найкраще швидко звернутися до найближчої лікарні.** Якщо це неможливо, **постарайтесь якнайшвидше видалити його самостійно:** намагайтесь витягнути цілим із хоботком, розхитуючи, викручуючи його пальцями, обгорнутими серветкою, пінцетом чи петлею з нитки, яку слід закріпити найближче до шкіри людини. Не розчавлюйте комаху - це підвищує шанси інфікування.
2. Після видалення кліща змастіть ранку антисептичним розчином. Якщо залишилася частина кліща, зверніться до лікарні. Видаленого кліща помістіть у банку та закрийте кришку, вимийте руки з милом. Віднесіть банку з кліщем у лікарню для дослідження на наявність збудників бореліозу.
3. Протягом двох тижнів щоденно вимірюйте температуру тіла, а в разі її підвищення чи виникнення почервоніння на шкірі – зверніться до лікаря.

Бережіть себе і близьких! Будьте здорові!

Обережно кліщі



Сезонна активність кліщів спостерігається з березня по листопад, має два виражених піки активності – в квітні-травні та серпні-вересні

Як видалити кліща

- не тиснути, не виривати силою
- акуратно викрутити обертальними рухами пінцетом або ниткою
- продезінфікувати місце укусу
- віднести кліща в лабораторію
- за потреби пройти імунотерапію



<https://dps.sc.gov.uk/>

Для прогулянки на природі належно вдягатися



Кожні 2 години прогулянки оглядати себе і своїх супутників



Перед прогулянкою обробити одяг репелентами

Чим можна заразитися:

кліщовий енцефаліт, хвороба Лайма, моноцитарний анаплазмоз, геморагічна лихоманка

